

ECONOMIA ■

L'existència de les empreses 'zombi', un problema per a l'economia

GASTRONOMIA ■

Els nutricionistes aconsellen menjar la fruita sencera en lloc de fer-ne suc

EL

MAGAZÍN

Núm. 280

Divendres, 9 de juny de 2023

JOSEP MARIA GANYET

"Soc un tecnooptimista escèptic"

ENTREVISTA

JOSEP MARIA GANYET

“Em fa més por l'estupidesa natural que la intel·ligència artificial”

Cada capítol sembla tret de la sèrie 'Black Mirror'. L'enginyer informàtic Josep Maria Ganyet fa una radiografia de la societat contemporània tan lúcida com inquietant a 'La democràcia mor al núvol' (La Magrana). Coses de ser "tecnooptimista i escèptic a la vegada". Amb un estil planer perquè l'entengui "ma mare i un senyor de Wisconsin", i amb una ironia ben dosificada, Ganyet ens porta del Watergate al Catalangate.

Text: Anna Sàez

Fotografia: Jaume Barrull Castellví

Bob Woodward va resumir l'impacte de l'abús de poder dels governs mitjançant l'espionatge amb una frase que ara és l'eslògan de *The Washington Post*, el mitjà que va destapar el Watergate: "La democràcia mor a la foscor". Ganyet, víctima del Catalangate, l'actualitza: *La democràcia mor al núvol* és el títol del seu primer llibre divulgatiu. Un llibre dels que s'han de llegir amb un llapis perquè hi ha moltes coses a subratllar.

Abans d'endinsar-nos en el contingut del llibre, a la solapa hi llegim un parèntesi que ens ha sorprès. Vic, 1965? No és de Tàrraga, vostè?

Molt bona, aquesta pregunta! Hi ha gent que m'adverteix que hi ha un error a la Viquipèdia perquè hi posa que vaig néixer a Vic. Però no és cap equivocació, el que passa és que els de Tàrraga naixem on volem, som com els de Bilbao [riu]. El meu pare treballava a Vic i els primers mesos de vida els vaig passar allà. Encara que no hi tingui més lligam que aquest, com que els pares en tenen molt bon record sempre poso que vaig néixer a Vic. Soc el veritable català universal. Vaig néixer a Vic, soc de Tàrraga, el meu accent és de la Segarra perquè els meus pares són de Concabella,

“Amb la tecnologia hem de fer coses bones, el que passa és que quan en un procés hi ha la variable humana ja no pots predir res”

El capítol que es titula “Carol Brady” m’ha semblat fascinant.

És que és fascinant! És el moment en què Google s’adona que pot predir el futur perquè pot lligar els registres que té als servidors amb el que passa al món. El 22 d’abril de 2001 els enginyers de Google van adonar-se que a la mateixa hora milers de persones havien buscat el cognom de soltera de Carol Brady. Carol Brady és un personatge d’una sèrie de televisió dels anys setanta. Per què tanta gent a la mateixa hora havia buscat una dada tan concreta? I per què hi havia cinc pics de recerca? Doncs perquè aquesta pregunta és la que valia un milió de dòlars al concurs *Who wants to be a millionaire?* i cada pic corresponia als cinc fusos horaris dels Estats Units. Una fotesa, però això ho fa canviar tot. És quan comença el capitalisme de vigilància, quan les nostres dades passen a tenir molt valor. A partir d’aquí, en comptes de millorar els algorismes per servir la gent, el que faig és servir-me de la gent. D’aquestes dades ve la intel·ligència artificial. Per què en parlem ara? Les xarxes neuronals profundes fa cinquanta anys que existeixen, el que passa és que no hi havia tantes dades per entrenar-les.

Que els filtres que ens posen orelletes de gos a xarxes com Instagram es facin servir per desenvolupar el reconeixement facial resulta pertorbador.

És pertorbador si els interessos de les empreses no estan alineats amb els interessos de la societat. Al llibre utilitzo l’exemple dels ponts de pedra de Nova York. Un pont no té res de dolent, és per comunicar. Però Robert Moses els va fer deliberadament baixos perquè no hi pogués passar el trans-

port públic. Era un racista confés i volia allunyar els negres i els llatins de Manhattan. Si els interessos de les grans corporacions i els nostres estan alineats és fantàstic, oli en un llum. Durant la pandèmia es va veure. Vam poder continuar treballant, els nostres fills van continuar aprenent, ens vam poder relacionar tot i estar tancats a casa i es va trobar la vacuna en mesos perquè tots els centres de recerca compartien les dades.

És optimista.

Soc un tecnooptimista escèptic. Amb la tecnologia hem de fer coses bones, el que passa és que quan en un procés hi ha la variable humana ja no pots predir res. Quan hi ha persones involucrades parlem de processos estocàstics: amb les mateixes entrades pots tenir diferents sortides. Fa més por l’estupidesa natural que la intel·ligència artificial.

L’octubre del 2019 li van entrar al mòbil.

Jo em pensava que em volien segrestar el mòbil, que eren uns pirates. No em podia imaginar que ningú em volgués espiar. Al cap de mesos va sortir tot el tema del Pegasus i vaig lligar caps. Llavors, a través d’Elies Campo, de Citizen Lab, una persona a qui admiro molt, vaig tenir la confirmació que m’havien espiat.

És el punt d’inflexió per escriure aquest llibre?

Quan vaig poder fer públic que jo era un dels espiats, perquè ja no entorpia la investigació, em van trucar els de Random House per proposar-me d’escriure un llibre. Em va engrescar el projecte però deixant clar que no seria un llibre sobre el Pegasus ni un llibre *independient* que els espanyols són molt dolents. El meu objectiu és arribar a mare i a un senyor de Wisconsin que si mai es tradueix a l’anglès li pugui interessar perquè és una història universal de drets digitals. El Catalangate només és la punta de l’iceberg. A sota hi ha tot el capitalisme digital.

El títol del llibre fa referència al Watergate. Afirma que també la tecnologia és política.

És així. Quan parlo d’espiats pel Pegasus sempre utilitzo la terminologia del Citizen Lab, i parlo de víctimes, i aquestes víctimes no som els 65 espiats, sinó tu, que et tinc a l’agenda i ara el teu número és en algun servidor d’uns serveis secrets i milers i milers de persones més. No parlo mai d’independentistes perquè a mi m’és igual per què em van espiar. El cas és que ens han violat la intimitat de manera il·legal. I encara que ho hagués autoritzat un jutge no pots alimentar una indústria que mata. Amb els nostres impostos volem alimentar la tecnologia que ha servit per esbocinar Jamal Khashoggi? No, rotundament no. La tecnologia és política. Algú es creu que si Mark Zuckerberg demà vol ser president dels Estats Units no ho serà? Si no li caldria ni fer campanya! Crea un estat d’opinió amb 3.000 milions d’usuaris que té Facebook i entra a la Casa Blanca com un torero, per la porta gran. O per què s’ha gastat Elon Musk 45.000 milions comprant Twitter si en valia deu? Doncs per testosterona però, sobretot, pel poder.

Ens ha descobert que el núvol no és al cel, sinó en grans soterranis on s’emmagatzema tota la nostra vida.

Amazon no fa els calés de vendre coses, que en fa molts. Els calés els fa del servei al núvol. Netflix és al núvol d’Amazon, i part d’Apple, i molts governs. Empreses com Google tenen molt poder.

És llegenda urbana que els gurus de Silicon Valley porten els fills a escoles que no utilitzen ordinadors?

Llegenda urbana. El que passa és que els que treballem amb tecnologia som més conscients dels riscos. Hi ha qui es pensa que el seu fill és un superdotat perquè amb dos anys sap fer anar un iPad. No! El superdotat és el que el va dissenyar de manera que el pot fer servir una criatura. No cal anar a Silicon Valley, a l’institut del meu poble estan prohibits els mòbils. El desenvolupament cognitiu dels nens a qui no els endollen la tele o un iPad quan arriben a casa és superior. Està mesurat.

i ara visc al Maresme.

Inquieten una mica algunes de les coses que llegim a *La democràcia mor al núvol*, però a la vegada tranquil·litza saber que gent que n’entén hi està reflexionant.

Tot va molt ràpid, ara. Des que la intel·ligència artificial és notícia molta gent té la sensació que no ho pots abastar tot, hi ha una angoixa tecnològica, de no arribar, de por de quedar-se enrere. Aquest llibre vol fer pausa per analitzar on som i com hem arribat fins aquí.

Diu que tot va molt ràpid. La sensació és que abans la humanitat avançava en segles, a partir del segle XX en dècades i ara, cada pocs anys!

L’exemple de l’iPhone és paradigmàtic. Va canviar les regles del joc. Ens pensàvem que era un telèfon espavilat, per això en dèiem “*smartphone*”, però no és un telèfon, és un ordinador molt potent. I a més és un ordinador que té molts sensors. Per tant, té un coneixement del seu entorn, que és el nostre. És com la nostra pell digital. El Mare Nostrum, per més potent que sigui, no té el coneixement del món que té el nostre mòbil, perquè no té aquests sensors. Doncs imagina el que es pot fer amb milions de mòbils. Es presenten uns escenaris molt interessants. Per fer el bé, però també per fer el mal.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Selectivitat i comprensió lectora

Aquests darrers dies s'han celebrat les proves de la selectivitat per poder accedir als graus universitaris. Grups de joves i adolescents, excitats i nerviosos, han trepitjat les aules universitàries per fer una prova que decantarà força el seu futur i que sobre el resultat obtingut hi recauen moltes expectatives. De fet, però, la selectivitat selecciona poc en relació amb qui pot entrar o no a la universitat. Pràcticament tothom aprova. La funció selectiva la fa només de cara a quins graus i facultats universitàries es podrà encaminar en funció de la nota obtinguda i la nota de tall que hi hagi. Mil elucubracions i estratègies de cara a fer la propera preinscripció. Gairebé tothom es creu amb el dret de disposar d'un grau universitari. Hi ha, però, algunes preguntes que ningú respon: els estudis postobligatoris han de ser un dret o bé una possibilitat? Hi ha d'haver-hi una autèntica selecció perquè només hi accedeixen aquells que tenen el talent i la capacitat d'esforç per arribar-hi o bé ho universalitzem de tal manera que igualem els estudiants per la part baixa? El nostre sistema universitari és intel·lectualment accessible a tothom, és això més just o bé és una trampa que el que provoca és una devaluació de l'exigència, el nivell i els títols? Si els graus universitaris ja no segmenten i segreguen, cosa aparentment bona, no hem desplaçat aquesta funció a uns màsters que en la gamma alta només són accessibles als adinerats? No hem establert un sistema falsament democràtic i meritocràtic on al final es recorre a l'antiquíssima segregació per recursos? Però, també, ens podríem fer preguntes encara més genèriques: a què han de respondre les universitats? Han de formar intel·lectualment ciutadans

ben predisposats o bé la seva tasca ha de ser professionalitzadora? La darrera pregunta és clau i tothom ho entén com vol.

La matèria primera de les universitats són justament aquests estudiants que arriben formats i filtrats per la secundària, el batxillerat, els cicles formatius i les proves de selectivitat. Hi ha seriosos dubtes sobre si tenim l'ensenyament secundari i el sistema educatiu que necessitem i ens mereixem. Les mancances que es detecten, moltíssimes, no són imputables als professors, sinó a l'establiment d'una cultura educati-

Si no es llegeix de manera atenta i pausada, cosa que només et permet el llibre, no es fixa ni llengua ni coneixement

va ocupada pels trastos i recursos tecnològics, així com per una societat que ha abandonat el valor de l'esforç i del saber, donant prioritat a les *habilitats*, les *competències*, tot denigrant el saber. Arrogància tecnològica, gamificació de l'aprenentatge, pèrdua de credibilitat i respecte als professors... Aquests dies es parla molt del baix nivell de comprensió lectora dels estudiants actuals, una característica bastant generalitzada als països de l'OCDE, però que a Espanya i Catalunya resulta molt més preocupant. L'informe PIRLS que serveix de comparació, pràcticament ens posa a la cua d'Europa i en descens. Més enllà de quatre articles de premsa que se n'han preocupat, mirem cap a una altra banda

i, com en tantes coses, en donem la culpa a la pandèmia. Immens error que ens condemna a ser un país dominat per la ignorància. Suècia és el primer país que fa enrere amb la tecnologia educativa i desterra l'hegemonia de les pantalles i recupera els llibres com a base dels processos d'aprenentatge en tots els nivells educatius. La lògica de la pantalla és la de la superficialitat, la recerca d'estímul canviants, la sensació que no cal fixar res perquè tot està a l'abast d'un clic... Si no es llegeix de manera atenta i pausada, cosa que només et permet el llibre, no es fixa ni llengua ni coneixement. Quan fas testos de cultura general, en qualsevol nivell educatiu, et cau l'ànima als peus.

L'entrega educativa a la tecnologia de les darreres dues dècades ens ha fet confondre el que és urgent amb el que és important. Les pantalles, internet, no les hem utilitzat com un complement, una eina educativa o un recurs, sinó que ha ocupat el centre de la formació. Hem substituït la transmissió i adquisició de coneixement; procés llarg que requereix concentració, esforç i treball, en una dinàmica lúdica i insubstancial amb la pretensió de proporcionar només habilitats professionalitzadores. Res ha de ser difícil i suspendre es considera una anomalia que el mateix sistema educatiu en culpabilitza a qui gosa fer-ho. Frustració dels professionals de l'educació i apatia i desconexió per part dels que haurien d'aprendre. Hi havia un antic professor que el primer dia de classe deia als estudiants que els aprovaria a tots ja que, en tot cas, els que mereixessin suspendre ja ho faria la vida. El problema és que amb aquesta filosofia que impregna la cultura educativa actual, la vida el que fa és suspendre'ns a tots.

Ares Escrivà Cruells

TRES VOLTES REBEL

Golejada en femení

Hi ha una altra manera de fer les coses i les triomfadores del Barça ho han tornat a demostrar. Amb elles hem vist que es pot guanyar una Lliga de Campions –o Campiones– amb esforç i talent però no només això. Es pot afrontar un marcador advers sense enfonsar-se ni perdre les ganes, al contrari. Es pot golear en femení i celebrar-ho amb entusiasme i elegància. Es pot treballar en equip sense oblidar la feina individual. Es pot plorar de ràbia, d'impotència i d'alegria. Fins i tot de fortalesa es pot plorar en un camp de futbol. Es pot fer el passadís a les rivals derrotades i acaronar-les amb l'empatia de qui ha estat al seu lloc i se'n recorda. Es pot vèncer sense intenció d'humiliar. Es pot tenir un pensament pels refugiats abans d'alçar la

copa i exhibir la reivindicació d'acollir davant les càmeres de tot el món. Es pot abraçar l'afició i fer pinya amb la grada compartint himnes en català. Es pot trobar la motivació en una cançó que sona en la llengua del país a ritme de sardana i ballar-la en comunitat perquè tant se val d'on venim. Es pot atendre la premsa amb interès i sinceritat, defugint tòpics i expressions suades. Es poden vendre desenes, centenars, milers de samarretes amb dorsals i noms de dona. Es poden omplir estadis amb noies i nenes, amb nois i nens, amb famílies senceres sense por de presenciar espectacles violents. Es pot manifestar l'amor públicament i festejar en parella, sigui del sexe que sigui. Es pot omplir la plaça de Sant Jaume i creuar-la sense auricu-

lars ni parlant pel mòbil. També signar autògrafs i fer-se fotos de prop, agraint honestament el suport. Es pot adquirir l'estatus d'estrella sense cotxes esportius ni mansions. Es pot volar amb els peus a terra i somiar amb els ulls oberts. Es pot convertir una categoria minoritària i no professional en una nova font de negoci i erigir-se en l'única secció rendible d'una entitat que es vanta de ser més que un club. Es pot tirar endavant contra una federació que s'entesta, malgrat tot, a ignorar i no invertir. Es poden mantenir els principis i plantar un Mundial, si és necessari, per exigir condicions justes i necessàries. Es pot lluitar per la igualtat sobre la gespa perquè existeix el futbol amb valors. I, sí, casualment –o no– és femení.

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Anna Ruiz Mestres

“Els arbres gemegaven, lluny, com una mar secreta” M. Rodoreda

D'aquesta selecció de cartes i contes de M.R. n'ha tingut cura i n'ha fet l'edició M. Bohigas, i n'han escrit l'epíleg els historiadors E. Gil, A. Muñoz, A. Castellano, H.M. Martínez.

El llibre consta de tres parts. Diverses cartes de Rodoreda a C. Riba, on es veu el tràngol, la gana, l'ansietat i la por ran de la detenció d'A. Obiols a la França ocupada. Tres contes en què l'acció és un reflex del que l'autora va viure, passat pel sedàs de la seva bellíssima narrativa. Són contes durs, que ens descriuen el món de la guerra, en la narració de la qual sempre ha excel·lit. Tots tres estan escrits en un moment personal d'un patiment extrem. Finalment la part més sorprenent és l'epíleg, on s'entén per què un cop retornada a Catalunya no va voler parlar mai massa d'aquest període.

En els 40 anys de la mort de l'autora es comença a parlar de la suposada part fosca, plantejant la morbositat d'una situació que cal tenir molta cura a l'hora de jutjar, tant la crítica com el lector.

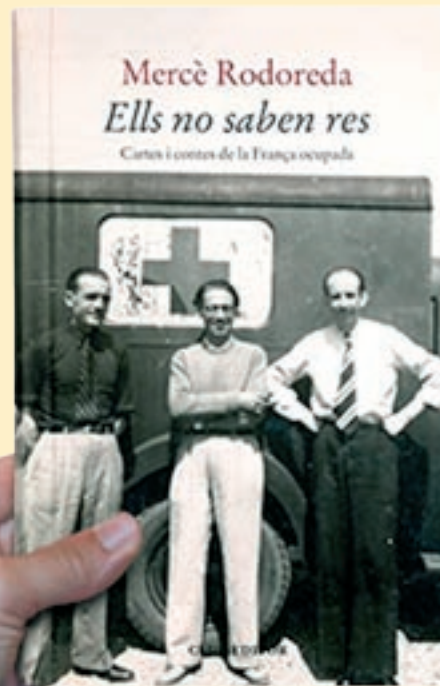
Els historiadors de l'epíleg estan treballant en la vida d'un personatge, Otto, que trobem en les cartes de Rodoreda i Obiols, tot i que fins ara no hem sabut identificar amb certesa. Obiols va treba-

llar per J. M. Otto Warncke a l'organització Todt, que construïa infraestructures de guerra per als alemanys. Vet aquí *el mal*. Potser ara entendrem la posició ambivalent de tots dos en parlar d'aquesta etapa. Sembla que la investigació ens aclarirà més dubtes en un treball proper.

La complexa vida que va viure, i la gran obra que en va sortir, ara, en un moment concret, es qüestiona i es proposa una *mirada diferent*, que posa llum a aquest període que ella va silenciar, però no del tot. És ben sabut que va cremar moltes cartes abans

de donar el seu llegat a ILC, i en canvi en va deixar algunes que si en segueixes el fil et poden portar a allò que tots dos van viure a l'exili francès. Col·laboracionistes? No ho sé, s'ha d'analitzar molt objectivament allò que hi va passar i per què. I si cal, desmitificar mites.

De tota manera cal destacar la valentia de l'editora per parlar-nos d'aquesta etapa més grisa de dos grans genis de la nostra literatura, que es van estimar, patir i escriure en una comunitat perfecta durant un llarg temps de les seves vides. Endinsem-nos-hi doncs!

ELLS NO SABEN RES Cartes i contes de la França ocupada

Autora: Mercè Rodoreda

Editorial: Club Editor

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2023

Nombre de pàgines: 125

NOVETATS EDITORIALS

'Una història per a tu'

Imma Tubella
Columna

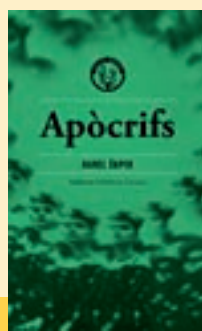
L'autora ens fa viatjar fins a Hawaii en aquesta història de novel·la que és a la vegada real. La seva protagonista és Kaiulani, la que hauria estat reina d'aquest territori enmig del Pacífic si els Estats Units se l'haguessin annexionat l'any 1898. Kaiulani, en aquell moment, hauria pogut marxar a un exili europeu còmode, però es va quedar més quedat-se i compartir la sort del seu poble.

'Últims dies a l'Eixample'

Ferran Escoda
La Magrana

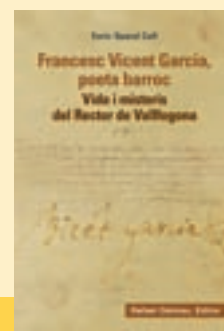
En Deulofeu viu a l'Eixample, a la casa Deulofeu, la que va fer construir la seva família. Els últims descendents han decidit partir-la i fer-ne apartaments i despatxos. Però ell ha resistit, com un testimoni del passat, aferrat a la casa i a la seva feina de redactor de necrològiques. Una novel·la plena d'ironia que retrata les escorrialles d'una burgesia i el paisatge *turistitzat* d'una Barcelona.

'Apòcrifs'

Karel Capek
Ed. Males Herbes

Filòsof i literat, l'autor està considerat encara avui una glòria de les lletres a Txèquia. En el període d'entreguerres del segle XX va publicar aquests *Apòcrifs* a la premsa. Escrits breus on presentava un personatge històric en un moment de la seva vida que no responia a l'estereotip que tenim d'ell i el desmitificava. I si Shakespeare hagués tingut dubtes sobre escriure teatre?

'Francesc Vicent Garcia, poeta barroc'

Enric Querol / Rafael Dalmau Ed.

Francesc Vicent Garcia, més conegut com *el Rector de Vallfogona*, va morir ara fa 500 anys. Se l'ha considerat el gran poeta del barroc català (l'època mal anomenada de la Decadència), però tant o més que la seva obra literària ha pesat la imatge tòpica que se'n va conrear: la del capellà que fa versos de facècies o pujats de to. I calia una biografia com aquesta per tenir-ne una imatge completa.

'I si et menges la magdalena?'

Maria Lerin / Inuk

Un llibre pensat per als joves i especialment útil en aquest moment de l'any, en què la temptació de les dietes miraculoses de cara a l'estiu és a l'ordre del dia. La psicòloga Maria Lerin explica d'una manera molt clara i entretenida com gaudir del menjar, estimar el propi cos (sigui com sigui) i evitar, sobretot, la toxicitat de molts consells per aconseguir un cos presumptament *perfecte*.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

280

Salvador Giralt

Continuant amb els articles de persones emblemàtiques d'Osona vinculades a la llengua o a la literatura, avui parlarem de Salvador Giralt (Barcelona, 1945), que és poeta, narrador i rapsode. Viu des de fa molts anys a Sant Hipòlit de Voltregà, és amant de les llargues caminades per arreu de Catalunya i presideix la Societat de la Migdiada. És matemàtic de professió i es dedica a l'ensenyament secundari fins que es jubilà.

Escriu des de la primavera de l'any 1985, quan les muses el visitaren a l'estany de Banyoles. Des d'aleshores conrea la poesia i la narrativa, i es dedica amb tota la passió del món a declamar versos acompanyat dels músics Jordi Rallo i Marc Egea. És amant de la poesia clàssica i trobadoresca i la seva literatura gira a l'entorn de la natura, el menjar i la vida quotidiana, que és la vida real.

S'estrenà en el camp de la novel·la amb *L'entrepà* (Labreu Edicions, 2012) i darrerament ha publicat *Una sortida al Parnàs* (Edicions

Tremendes, 2020) i *El camí del monjo. Converses amb Ramon Ribera-Mariné, monjo de Montserrat al santuari del Miracle* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2021). El 2017 publicà el llibre de poesia *La font del Vi* (Editorial Emboscall).

A *Una sortida al Parnàs* fa una crònica d'una excursió a Sant Martí Xic, a Osona. L'excursió va tenir lloc, efectivament, i és un retrat humorístic d'aquesta experiència col·lectiva. Al grup dels excursionistes la poesia era l'element aglutinador i hi trobem personatges de ficció que tenen el seu referent directe en poetes d'Osona. Busqueu-los i identifiqueu-los!

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

EDUCACIÓ

Eva Remolina / AMIC

Quina és la generació Z i quins són els seus trets més característics

La generació Z, també coneguda com a gen Z o 'centennials', es refereix a les persones nascudes aproximadament entre mitjans de la dècada de 1990 i mitjans de la dècada de 2010. Encara que les dates exactes poden variar segons les fonts, generalment es considera que els individus de la generació Z tenen entre 9 i 25 anys en l'actualitat, depenent de l'any del seu naixement.

Aquestes són les principals característiques comunes que s'associen a la generació Z:

- **TECNOLÒGICAMENT COMPETENTS.** La generació Z ha crescut en un entorn dominat per la tecnologia, particularment amb l'auge d'internet, els telèfons intel·ligents i les xarxes socials. Són considerats nadius digitals, ja que han estat exposats a la tecnologia des de primerenca edat i tenen un major domini de les eines digitals.
- **CONNECTATS I SOCIALS.** Els joves de la generació Z són altament socials i connectats en línia. Utilitzen les xarxes socials, com Instagram, Snapchat i TikTok, per comunicar-se i expressar-se. La comunicació digital i les comunitats en línia són una part integral de la seva vida social.
- **MULTITASCA I ACCÉS A LA INFORMACIÓ.** A causa de la seva exposició primerenca a la tecnologia, la generació Z té habilitats de multitasca més desenvolupades i pot accedir ràpidament a una àmplia gamma d'informació a través d'internet. Són hàbils per buscar informació, investigar i aprendre de manera autodidàctica.
- **DIVERSITAT I INCLUSIÓ.** La generació Z valora la diversitat i la inclusió de manera significativa. Han crescut en una època de major consciència sobre la igualtat de gènere, la diversitat racial i l'acceptació de l'orientació sexual. Tendeixen a ser més oberts i respectuosos cap a les diferències culturals i socials.
- **ACTIVISME I CONSCIÈNCIA SOCIAL.** La generació Z s'ha involucrat en temes socials i polítics a una

edat primerenca. Han utilitzat les xarxes socials per advocar per causes i manifestar-se en temes com el canvi climàtic, la igualtat de drets i la justícia social. Són coneguts pel seu esperit activista i el seu desig de fer del món un lloc millor.

- **IMPREDORS I AUTOSUFICIENTS.** La generació Z ha crescut en un clima econòmic i laboral incert, la qual cosa ha portat a molts d'ells a ser emprenedors i autosuficients des d'una edat primerenca. Busquen oportunitats per crear els seus propis negocis i carreres, i estan disposats a assumir riscos per aconseguir les seves metes.

És important tenir en compte que aquestes característiques són generals i poden haver-hi variacions individuals dins de la generació Z. A més, les característiques d'una generació poden evolucionar amb el temps, a mesura que els joves creixen i s'enfronten a nous desafiaments i canvis socials.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

LONE STAR 'Un conjunto con antología'

La Voz de Su Amo, 1967

L'eclosió del rock a finals dels cinquanta i l'aparició dels Beatles a principis dels seixanta va fer que sortissin grups per tot arreu. I a Catalunya també: Los Sírex, Los Mustang, Los Salvajes, Lone Star i uns quants més que tenien més seguidors del que ara pot semblar. Eren grups catalans que, això sí, cantaven en castellà i, a vegades, en anglès. El segon disc de llarga durada de Lone Star va ser aquest *Un conjunto con antología*. El grup el liderava el cantant i guitarrista Pere Gené, que tenia molt bona veu. La majoria de les cançons són versions d'èxits anglesos o nord-americans d'aquell moment, adaptats pels mateixos Lone Star, i sonen molt bé. Temes com "Comprensión", "La casa del sol naciente" i "Muy lejos de aquí", tots tres popularitzats per The Animals; "Río sin fin", d'Ike & Tina Turner; "It's A Man's Man's Man's World", de James

Brown i cantada en anglès, o "Nuestra Generación" de The Who. Dues de les cançons estan compostes pels mateixos Lone Star, que, de fet, van ser dels primers a tenir alguns èxits amb cançons pròpies. En aquest cas són "Amor bravo" i "La leyenda". Més endavant triomfarien encara més amb dues cançons també seves com són "Lyla" i "Mi calle". Lone Star va canviar sovint de membres, però Pere Gené va ser l'únic que en va formar part fins a la dissolució del grup cap a l'any 2000.

NOTES

L'ex-OT Joan Tena torna a publicar disc 16 anys després

L'exconcurstant d'*Operación Triunfo* Joan Tena torna a publicar un disc després de 16 anys. El més destacat, però, és que, desenganyat de la indústria musical i de tot el que l'envolta, el músic barceloní ha decidit fer-s'ho tot ell sol. Què vol dir això? Doncs que ha escrit i compost tot el disc, l'ha gravat a l'estudi que té a casa seva (Ona Rec Studios), en fa la distribució i fins i tot ell mateix s'encarrega de la promoció i de la contractació posterior dels concerts. Vaja, que fa un *Do it Yourself* complet. Tena, que als últims anys ha col·laborat amb l'osonenc Pep Poblet amb l'espectacle *Cançons amb història* (un format que va néixer al programa de televisió de La Xarxa *Ben trobats* i que va acabar als escenaris), ha començat a escalfar motors per a l'estrena del nou àlbum donant a conèixer "La suerte", un primer *single*, que s'ha estrenat aquesta setmana a totes les plataformes digitals. El nou treball, que es titularà *La singularidad del todo*, es publicarà a finals d'aquest mes de juny i tindrà un total de 10 cançons en castellà que parlen de temes com l'autisme, la importància dels petits detalls o l'arribada de l'amor més genuí en un moment inesperat. Pel que fa a "La suerte", és una peça que narra la necessitat de tenir una actitud positiva a la vida, ja que d'aquesta manera és més fàcil superar els mals moments. Fer-s'ho tot un mateix també pot ser una bona manera de no temptar tant la sort en un món que sovint és una selva. Tant de bo Tena se'n surti.

EL TEST Robert Jové

Primer instrument que vas aprendre a tocar? La flauta. **Primer grup del qual vas formar part?** El grup de caramelles d'Olost. **Primer concert en directe?** Per Pasqua Florida, el 1973. **Primer disc que et vas comprar?** *Diumenge*, de la Companyia Elèctrica Dharma. **Quants discos tens?** Un miler. **Salva'n tres.** *Paranoid*, de Black Sabbath; *Nevermind*, de Nirvana, i *Jo, la dona i el gripau*, de Pau Riba. **Grups o músics de capçalera.** John Lurie i Ferran Orrìols. **Un concert (com a públic) per recordar.** El de Nirvana a la plaça de Bous de València, el 1992.

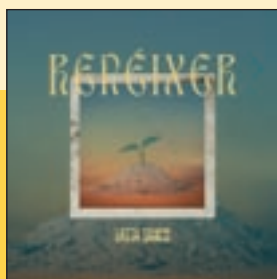
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

WUD
'Meant to Collide'

El segon àlbum dels torellonencs arriba gairebé quatre anys després del seu debut amb *Okeanos*, un treball que va passar massa desapercbut. En tot aquest temps la banda ha patit canvis: ara són un trio (en directe un quartet) quan abans eren cinc i han canviat la fusta (es deien Wood) pel Wud a seques. El grup, però, segueix fidel al math-rock de guitarres esmolades amb picades d'ullet al punk-rock i al pop per tal d'acabar faturant un producte apte per a totes les orelles. Una autèntica obra d'art que, per cert, també s'ha editat al Japó.

LASTA SANCO
'Renéixer'

El context pandèmic va paraitzar la sortida del primer llarga durada dels ceriverins Lasta Sanco. Finalment, però, han aconseguit "Renéixer" i publicar un àlbum de fusió i mestissatge que vessa il·lusió pels quatre costats. Les seves lletres parlen de la pagesia i les terres de Ponent i són majoritàriament en català tot i que també incorporen el lingala (una llengua bantú d'origen centre africà) i el castellà. El millor del disc és el tercer tall, "Bana ya monde" (els nens del món), una peça que si cantés algú d'*Eufòria* tindria números per ser una de les cançons de l'estiu.

BULLITT
'B Major'

Arriba una nova entrega d'un dels grups de punk-rock més longeus i interessants del panorama nacional, els Bullitt de Sant Feliu de Guíxols. I tornen com sempre, amb 12 càpsules de pebre en format d'himnes d'amor on hi ha punk-rock desenfrenat ("Avalanche", "Time of the Year"), indie rock ("Counters", "For a While"), power pop, picadetes d'ullet al hard rock i també algun mig temps èpic marca de la casa ("The Conflict" i "I Will Wait"). Un discàs d'una banda atemporal que viu al marge de modes i corrents.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

Què és millor, menjar la fruita sencera o en suc?

Menjar fruita és una de les recomanacions necessàries per mantenir una dieta saludable. Diuen els especialistes de la salut que el més aconsellable és consumir diàriament almenys tres fruites repartides durant el dia. Els nutricionistes, a més, ens aconsellen decantar-nos sempre per menjar la fruita sencera i no en suc.

Aquestes són algunes de les raons:

- **1. MAJOR CONTINGUT DE FIBRA:** La fruita fresca conté fibra dietètica, que és essencial per a una digestió saludable i pot ajudar a controlar el pes en brindar una sensació de sacietat. El procés de fer suc generalment elimina la major part de la fibra, i deixa principalment sucres i aigua.
- **2. MENOR CONTINGUT DE SUCRE:** Quan es consumeix el suc de fruita, s'obté una concentració molt major de sucre en comparació amb menjar la

fruita sencera. La fruita sencera conté sucres naturals, però també conté fibra, la qual cosa alenteix la seva absorció en el cos. El suc, pel fet de mancar-li la fibra, pot augmentar ràpidament els nivells de sucre a la sang i contribuir a l'augment de pes i altres problemes de salut associats amb el consum excessiu de sucre.

- **3. MAJOR SAQETAT:** Menjar una fruita sencera requereix mastegar i consumir més temps que beure un got de suc. La masticació i el procés de menjar activen els senyals de sacietat al cervell, la qual cosa ens fa sentir satisfets i menys propensos a menjar en excés.
- **4. MENOR QUANTTAT:** Un suc conté de dues a tres peces mínim de fruita, per la qual cosa encara que, si bé estàs triplicant l'aportació de vitamines, també estaràs augmentant les calories ingerides.
- **5. NUTRIENTS ADDICIONALS:** La fruita fresca és una font de diversos nutrients, com poden ser les vitamines, els minerals i els fitoquímics beneficiosos. En menjar la fruita sencera, s'aprofiten al màxim aquests nutrients. En el procés de fer suc, alguns nutrients poden perdre's a causa de l'oxidació i l'exposició a l'aire.

Encara que sempre s'aconsella, tal com hem vist, menjar la fruita fresca, si tot i així desitgem prendre-la en suc, hem de procurar que aquest sigui natural, fet a casa i, en la mesura que sigui possible, mantenint la polpa.

Eva Remolina / AMIC

Avui fem... Pastís de pastanaga

INGREDIENTS:

- 2 tasses de pastanagues ratllades fines
- 1 1/2 tasses de sucre
- 1 tassa d'oli vegetal
- 4 ous
- 2 tasses de farina
- 1 1/2 cullerades de bicarbonat de sodi
- 1 1/2 cullerades de pols d'enfornar
- 1/2 culleradeta de sal
- 1 culleradeta de canyella en pols
- 1/2 culleradeta de nou moscada molta
- 1/2 culleradeta de gingebre en pols
- 1/2 tassa de nous picades (opcional)
- 1/2 tassa de panses (opcional)

PER AL GLACEJAT:

- 225g de formatge crema a temperatura ambient
- 1/2 tassa de mantega sense sal a temperatura ambient
- 2 tasses de sucre en pols (sucre de llustre)
- 1 culleradeta d'extracte de vainilla

INSTRUCCIONS:

Preescalfeu el forn a 180 °C. Greixeu o enfarineu un motlle per a pastís.

En un bol gran, mescleu el sucre i l'oli fins que estiguin ben combinats. Agregueu els ous, d'un en un, batent-ho bé després de cada addició. Incorporeu les pastanagues ratllades i mescleu-ho fins que estiguin distribuïdes de manera uniforme.

En un altre bol a part, tamiseu la farina, el bicarbonat de sodi, la pols d'enfornar, la sal, la canyella, la nou moscada i el gingebre. Agregueu aquesta mescla seca a la mescla de pastanagues i mescla fins que estiguin ben combinats. Si ho desitgeu, podeu agregar les nous picades i les panses en aquest punt i barrejar-les.

Aboqueu la massa en el motlle i alliseu-la amb una espàtula.

Introduïu-ho al forn preescalfat durant aproximadament 45-50 minuts, o fins que en inserir un escuradents en el centre del pastís, aquest surti completament net.

Retireu el pastís i deixeu-lo refredar en el motlle durant uns 10 minuts. Després, poseu-lo en una reixeta perquè es refredi completament.

Mentre el pastís es refreda, prepareu el glacejat. Per a això, en un bol, bateu el formatge crema i la mantega fins a obtenir una mescla suau i cremosa. Agregueu gradualment el sucre en pols i la vainilla, i continueu batent-ho fins a aconseguir una consistència suau.

Una vegada que el pastís estigui completament fred, cobriu la part superior amb el glacejat. Podeu decorar-ho amb nous picades o pastanagues ratllades, si ho desitgeu.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

CONCURSOS I 'ZOMBIS'

El temut allau de concursos de creditors arran de l'acabament de la moratòria que el govern espanyol va mantenir des de l'esclat de l'estat d'alarma per la pandèmia fins al juny de l'any passat va ser menys intens del que es preveia. És cert que els concursos es van incrementar: un gens menyspreable 24% a l'Estat i un 14% a Catalunya, però com que la nova llei preveu encara passos intermedis abans de caure directament en concurs de creditors, les antigues suspensions de pagaments es van mantenir en termes raonables. Si es pot considerar raonable haver arribat a la xifra de concursos més alta des de 2013. La tendència alcista es manté en els cinc primers mesos de l'any, amb l'agreujant que al febrer es va produir una gran davallada a causa d'una vaga de lletrats als jutjats, amb una remuntada notable en l'activitat concursal entre els mesos d'abril i maig.

Amb les dades que recull l'empresa especialitzada Informa D&B es pot concloure que hi ha hagut un creixement notable en el nombre de concursos, sense que es pugui considerar una allau com es temia. Però aquesta conclusió seria incompleta si no es comprovés que la fi de la moratòria ha portat associada una disminució de les anomenades empreses *zombi*. Són aquelles empreses que no tenen capacitat de generar prou beneficis per pagar ni tan sols els interessos dels deutes que tenen acumulats després d'anys de fer la viu-viu, per seguir el símil del zombi. La mateixa empresa especialitzada té la resposta: no només el fenomen d'aquestes empreses, que la terminologia més subtil del Banc d'Espanya qualifica com a vulnerables, continua vigent, sinó que ha crescut. A més, la metodologia que s'utilitza en l'informe és favorable perquè no apareguin totes les empreses: només es comptabilitzen les que ja tenen més de 10 anys de trajectòria. Una pila d'empreses de recent creació que, potser, estan en la mateixa situació d'incapacitat de generar recursos per pagar ni tan sols els interessos dels seus deutes, queden fora del recompte.

El que diuen les dades d'Informa D&B és que aquestes empreses que sobreviuen a través de plans de refinançament perpetus es van incrementar un 21% l'any passat, i encara ho estan fent en

un 2% en aquests primers mesos de 2023. Això vindria a desmentir que fos la moratòria concursal la que mantingués actives aquestes aproximadament 48.000 empreses a tot l'Estat, 9.100 a Catalunya. La moratòria ha acabat i encara creix el nombre d'empreses *zombi*. De fet, només un 6% de les que tenien consideració d'empreses vulnerables en l'arrencada de l'any passat va acabar, efectivament, en situació de dissolució. Aproximadament la meitat, van continuar l'activitat com si res no hagués passat. La previsió, a més, no és gaire favorable: un entorn de creixement dels tipus d'interès deixa encara més empreses en situació de vulnerabilitat. A més, s'està produint també un repunt d'aquesta problemàtica empresarial arreu del continent que no només té a veure amb l'augment dels tipus d'interès, sinó també amb la progressiva retirada de les mesures d'estímul que es van posar en marxa arran de la pandèmia i que els estats i la mateixa Unió Europea consideren, ara, que ja són innecessàries.

L'existència d'empreses *zombi* és un problema més gran per a l'economia general del que es podria pensar. Són empreses que difícilment incrementaran la productivitat, perquè han de destinar els pocs recursos que generen a anar pagant deutes

i no a inversions que en millorin els seus productes o serveis, ni tampoc l'ocupació, perquè no tenen disponibilitat per incrementar els costos salarials. En canvi, els bancs o altres figures de finançament, s'esforcen a continuar injectant recursos en forma de crèdit per intentar que les empreses recuperin la viabilitat i puguin retornar els préstecs i els interessos. Mentre destinen els diners a empreses que difícilment sortiran de la situació, altres activitats amb més possibilitats de ser viables es queden sense finançament.

Algunes dades addicionals sobre les empreses *zombi*: en un 82% són microempreses (entre 0 i 10 treballadors i menys de dos milions d'euros de facturació). Els sectors predominants són la construcció, en especial empreses de la branca d'activitats immobiliàries, seguides del comerç i l'hostaleria. Madrid i Catalunya són les zones de l'Estat que més en tenen, per la raó òbvia que són les àrees on també hi ha domiciliades més societats. La diferència és que mentre que a Madrid té un 19% del total d'empreses *zombi* i té domiciliades un 17% del total d'empreses a l'Estat, a Catalunya la cosa va a l'inrevés: no arriba al 19% d'empreses *zombi* i té prop d'un 20% del total d'empreses de l'Estat. No és gaire consol, però aquestes són les xifres.

Les dades estan apuntant en un sentit en el qual no es pot concloure que les novetats de la llei concursal estiguin afavorint un descens en el nombre d'empreses que haurien d'haver caigut en dissolució per evitar que circulin pel mateix carril que les activitats viables i facin un tap en el trànsit. Tampoc no es pot dir que hagi aconseguit l'efecte de reduir el nombre d'empreses que, quan cauen en concurs, passen a una liquidació, dissolució i extinció. Si bé és cert que les dissolucions havien crescut en menor mesura que els concursos l'any passat, encara se'n van produir un 10% més que l'exercici anterior. Si bé és cert que determinades possibilitats per agilitzar les vendes de les activitats que han caigut en concurs a terceres empreses amb, *a priori*, més fortaleza financera s'estan explorant de manera creixent, el nombre de firmes en concurs que acaben desapareixent és una demostració que les mesures per prevenir crisis empresarials encara són insuficients.

INDICADORS

Nou descens hipotecari

Les hipoteques constituïdes sobre habitatges a l'abril han caigut de forma significativa en un any, amb 4.420 préstecs firmats a Catalunya, un descens del 28,2%, segons ha informat el Col·legi de Registradors. La davallada és pràcticament 10 punts superior a la mitjana estatal, on se n'han registrat 32.149 (-19,3%). Aquests descensos es produeixen en un context de pujada de tipus d'interès.

Remuntada en automoció

Les matriculacions de turisme a Catalunya han augmentat el 19,7% al maig respecte del mateix mes de l'any passat, fins a 11.124 unitats. Segons les dades d'Anfac, en l'acumulat dels cinc primers mesos de l'any s'han venut 48.338 vehicles, el 19,4% interanual més. El mercat de cotxes de lloguer i les vendes a empreses impulsen la millora, però hi ha "preocupació" en les compres entre els particulars.

ALEGRIA INTERIOR

Jordi Soler / jordi@alegriainterior.com

‘Boketto’

Jo no he estat mai defensor del *blanc o negre*, sempre m’han atret més els tons de grisos i la creença que gairebé tot pot ser qüestionat si ho sabem veure des del punt de vista adequat. Predicar la importància de viure el moment present amb *l’ara i aquí* està bé, i admiro les persones que han aconseguit integrar-ho en les seves vides més enllà de les pràctiques de meditació, però també cal que siguem sincers i entenguem que mantenir aquest estat de consciència plena no està a l’abast de tothom. A la que abaixem la guàrdia, els pensaments se’ns emporten i el viatge en el temps i en el lloc està garantit. Particularment, jo haig de reconèixer que visc pocs moments un ara i aquí conscient i en plenitud.

Com a consol m’ha vingut a la memòria una petita redacció que vaig escriure a setè d’EGB com a deures de la classe de llengua. Per posar-nos en context, diré que jo era un nen amb passió pels còmics d’aventures i que esperava amb delit la pel·lícula del dissabte a la tarda on hi sortien pirates, pistolers o l’Aladino volant en la seva catifa màgica.

A grans trets, la meua història explicava el següent: “En un raconet de l’Aràbia un home va rebre la visita d’un geni. Després de la sorpresa inicial va escoltar el geni i aquest li va deixar triar entre uns llibres o una bossa d’or. L’home va triar els llibres i això li va permetre cultivar-se i convertir-se en una persona important. Al cap d’uns quants anys, durant un viatge pel desert,

es va perdre i enmig de la desesperació va tornar a rebre la visita del geni. Aquesta vegada el vell conegut li va oferir la possibilitat de triar entre la saviesa d’uns llibres o una ampolla d’aigua. L’home, influenciat per l’encert de la primera tria, va tornar a optar pels llibres. Al cap d’unes hores quan s’estava morint de set al mig del desert va lamentar-se per última vegada i es va adonar que la seva ambició de coneixements en aquell context no va esdevenir l’opció més encertada.” En resum, la història ens revela que cal adaptar-se sempre a la situació que se’ns presenta i que hem de ser flexibles i oberts a totes les opcions.

Tinc clar que viure *l’ara i aquí* és molt positiu i ens ajuda a rebaixar l’estrès diari i posar distància a les situacions difícils de la vida, però també hi ha moments en què és bo evadir-se, deixar-se arrossegat pels pensaments i traslladar-se en el temps i en l’espai. Al Japó, l’acte de contemplar amb la mirada perduda a la distància l’anomenen *boketto*. Per a ells, aquest estat de somiar amb els ulls oberts i situar-se en un lloc i un moment que ens ressoni també passa a ser un acte de consciència. No es refereixen a posar atenció a les preocupacions quotidianes ni als pensaments negatius, simplement cerquen calma mental a través de pensaments plaents.

Amb mirada bucòlica diria que la pràctica del *boketto* es podria dur a terme quan estem observant el mar o un paisatge idíl·lic assentats còmodament, però personalment reconec que a mi el que realment em trasllada amb més facilitat és la conversa amb un vell amic de la infància, veure un Diane 6 circulant per la carretera o imaginar la meua vida futura després d’aconseguir els objectius que em pugui plantejar en el moment present. En aquest sentit, considero que és el mateix viatjar al passat o al futur, el que importa és el moviment que provoca dins nostre el sol fet de recuperar un moment recordat o projectat. Si com capaços d’acceptar que quedar encantats en determinats moments no és tan dolent i que el que realment ens cal és saber enfocar el diàleg mental, podem acabar descobrint que fugir del present pot ser l’ampolla d’aigua que el personatge del meu conte va rebutjar en la seva aventura pel desert. Felços somnis desperts.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 9-06-2023 al 15-06-2023

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d’abril)

Venus a Casa V pot portar algun regal o sorpresa inesperada. Pots conèixer l’amor en una activitat del temps de lleure. Practicar més l’autocontrol t’ajudarà a relaxar-te.

TAURE (Del 21 d’abril al 20 de maig)

Obres a casa o redecoració. Com sigui, la llar pot ser protagonista. Amb la parella no compartiu la manera de gestionar l’economia i això pot generar una mica de tensió.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Una persona amiga pot declarar el seu amor per tu. Tens ganes de vacances i ja comences a organitzar-les. Deixar alguns mals hàbits enrere pot fer que et sentis millor.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Possibles responsabilitats familiars que has d’assumir. La Lluna Minvant pot ajudar a la presa de decisions importants que ja no pots demorar. Cerques més temps per a tu.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d’agost)

Si la relació de parella s’ha estancat, s’obre una etapa per renovar la il·lusió. Fins i tot pots acabar passant pel jutjat o la vicaria. A la feina, deixa les coses clares.

VERGE (Del 24 d’agost al 23 de setembre)

Una persona amb la qual vas viure una relació passional sembla que vol tornar a la teua vida. Si fins ara tenies idees conservadores, de mica en mica, et vas modernitzant.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d’octubre)

Pots mostrar-te neguitós. Voldries que les coses anessin a un ritme més àgil, però hauràs de tenir una mica de paciència. En l’amor hi ha oportunitats que t’anirà bé aprofitar.

ESCORPÍ (Del 24 d’octubre al 22 de novembre)

Si esperaves uns diners que et deuen o una subvenció, ara pot arribar. Podries caure en el ressentiment vers una persona del passat i hauràs de cercar eines per gestionar-ho.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

En l’àmbit de la salut les coses flueixen. Però si no et conformes amb un diagnòstic, demana més opcions. A la feina decideixes parlar del que sents. Ja no vols aguantar més.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

T’anirà bé parlar d’emocions. Fa molt de temps que estàs callant i això pot estar generant molèsties psicossomàtiques. No deixis la gestió de la teua economia en mans d’altres.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Si estaves una mica apàtic, recuperes les ganes de divertir-te. Un assumpte pendent entre germans es podria resoldre. Intentes entendre el passat per no repetir errors.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Caldrà ser realista i gestionar algunes obligacions prioritàries respecte als fills. Al sector laboral podries viure una situació incòmoda per un excés de competitivitat.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Sergi Soler Ordeig

'Els encantats'

D'Elena Trapé

L'esquerpa

El comptagotes que nodreix els cines catalans amb cine català continua sent magre però almenys raja amb constància. Semblava ahir quan van estrenar *Un cel de plom* i tot just la setmana passada ja vam tenir *Els Encantats* al cinema. Laia Costa és la protagonista estel·lar d'aquesta història i l'acompanyen en alguns passatges altres actors i actrius que es mostren a l'altura, com ara l'Aina Clotet, que fa notar la seva presència tot i els pocs minuts que surt a la pantalla, i en Pep Cruz, que sospito deu estar un pèl fart de fer papers d'ermità rural.

Els primers 10 minuts del film són un pròleg que justifica la fugida de la protagonista a les muntanyes, concretament a Antist, a la Vall Fosca. En aquest refugi de pixapins cremats es retrobarà amb l'Agustí, un amic de la família i patriarca del poble –per força, car sembla que hi viu sol–, i la Gina, una noia que acaba de superar un càncer. En aquest ambient retirat, podríem imaginar-nos una pel·lícula d'en Nuri Bilge Ceylan, però, tot i els dubtes existencials que mostren els personatges, *Els Encantats* deixa la metafísica pels místics i tria el camí més terrenal de les emocions humanes. És un film totalment personal, l'afiliació amb la Irene, la protago-

nista, s'aconsegueix a través de viure-ho tot a través de la seva mirada i la seva soledat.

Durant bona part del metratge sembla haver-hi una assimilació amb el nou paradigma que la protagonista té, però els encontres amb els altres personatges revelen que encara hi ha un pes dintre seu; unes exigències que el seu nou amant cosmopolita –parla castellà i potser és gràcies a això que s'ha finançat la pel·lícula– no pot assolir. D'altra banda, també és capaç d'amargar els més joves, que veuen un futur pròsper amb les il·lusions més naïfs possibles. Al cap i a la fi, amb tots els dies que passa al poble, la protagonista fa una valoració del seu estat vital, i no és fins al final quan és honesta amb ella mateixa.

I la realitat és que es troba sola, que és esquerpa perquè no vol que el seu dolor sigui vist i que, dintre de tot el seu empoderament femení, també hi ha debilitat, desesperació i tota l'amargor d'una separació. Amb una feina discreta, però segura, la directora aconsegueix fer una pel·lícula intimista i sentimental sense caure en la pedanteria. Un gran mèrit, veient l'argument que tenia.

Aquestes són les joies que hem de conservar del cine català.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

El Festival L'Arlequí omple Mollet d'espectacles

5è Festival Internacional Artístic L'Arlequí. Places i parcs de Mollet del Vallès. Dissabte 10 de les 12h a les 22.45h i diumenge 11 de juny, de les 16.30 a les 20.30.

La nova edició de L'Arlequí posa en valor les arts escèniques de carrer amb actuacions, entre d'altres, de màgia, clown, circ, acrobàcies, música o malabars. Actuaran companyies internacionals com Naoko, Agro the Clown i Cosmonautix, i de locals com Tortell Poltrona o Dr. Bombolles.

Lia Sampai, a Camprodon

Festival Microclima. Jardins de Can Vincke, Camprodon. Dissabte, 10 de juny, 18.00h.

Per tancar el Microclima, Lia Sampai presentarà *Un delta fràgil*, el nou treball que de la cantautora barcelonina publicarà aquest 2023. Ho farà als Jardins de Can Vincke, un espai remodelat que s'estrena en aquesta edició del festival.

CINECLUB

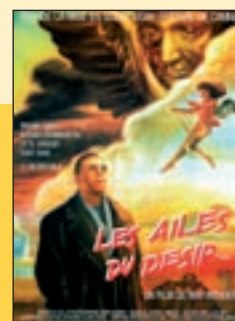

CINECLUB VIC
Dimarts 13 de juny
20h
Espai ETC
Sessió Clàssics

'Males terres'

Estats Units, 1973. Dir.: Terrence Malick. VO en anglès amb subtítols en català. Dakota del Sud, 1959. Quan el rebel Kit Carruthers coneix la jove de 15 anys Holly Sargis, decideix deixar enrere la seva vida mediocre i assolir el triomf sigui com sigui. Però després de viure un tràgic incident, la parella de joves es converteixen en fugitius.

Es tracta de l'òpera prima de Terrence Malick, qui, amb encara no 30 anys, va debutar a la direcció amb un títol que deixaria empremta en el cinema nord-americà de la seva època i, a més, marcaria les línies mestres de la seva filmografia: elegància i imatges poètiques per retratar el vessant més obscur de la naturalesa humana. Inspirada en una història real, *Males terres* és un retrat social contundent sobre l'Amèrica profunda.

AC GRANOLLERS
Dimarts 13 - 19h VO
Cicle Wim Wenders
Cinema Edison

'El cielo sobre Berlín'

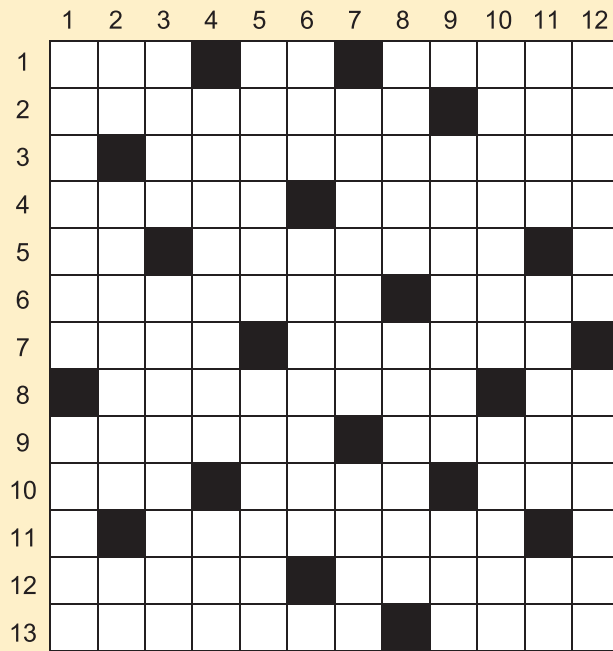
Alemanya, 1987. Dir. Wim Wenders. Drama fantàstic. Daniel i Cassiel són dos àngels sobrevolens pel Berlín de la postguerra, una ciutat dividida pel "mur de la vergonya". Es dediquen a oferir ajuda a totes les ànimes solitàries i deprimides que van coneixent. Únicament són visibles pels nens i els homes de cor pur. Són testimonis impotents del curs dels esdeveniments, tot i sentir una gran compassió pels éssers humans, ells no poden canviar res. Daniel, decidit a conèixer els sentiments dels mortals, s'enamora d'una jove trapezista, Marion. Infel·lix amb el seu estat d'immortalitat vol convertir-se en humà per poder experimentar la vida. També descobrirà que ell no és l'únic que ha fet aquest canvi i que una experiència purament espiritual no és suficient per satisfer ningú.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Final de la discussió per abandó de la llar, o del despatx (tres mots) / 2. Deixar respirar els cabells fins que s'esgrogueixin. Enemics d'Apuntar-se el Número / 3. Poca solta. És un afer col·lectiu, si més no dels del mercat / 4. Vestit de mudar vetat als acadèmics. Netejat a Mallorca / 5. Ai, el cor d'en Guiu... Enganxat solidàriament a la reivindicació. Recau en la sífilis / 6. Reproduir l'hora del pati. Tan espavilats que encara campen / 7. Reia esbojarradament per culpa d'un mal aire. Deixen rastre, i no pas agradable / 8. Quars en versió colorista. Anuncia que la tia és guenya / 9. Que fa una remor sorda, com d'abelles volant vers ponent. La filla disfressada entre reina i cavall / 10. Mal any. Un curs pèssim, tots uns ases. Paper per representar o per jugar / 11. Bo?: només a mitges. Recargolada com la carretera que duia al Baix Ebre. Les altres mitges / 12. Llesta per sortir volant. Rejuvenit de bisturí / 13. Inversió més enllà de l'esperança. Subjecte: el desgavell de la meta.

VERTICALS: 1. Línia de punts a la roba que abans es feia a classe. Droga amb comptador incorporat / 2. Abracen l'Obèlix. Torrent que esdevé riera un cop l'any. Heus-la aquí / 3. Fa coïssor, però ens hi rentem la cara. Obtenir metall per desiodització del ciment / 4. Gaudirien quasi com caribenys. És a l'amor com el parxís a l'oca / 5. Antiquat, com ara els Depeche Mode. Va tan tou que algun bàrbar se'l menjaria / 6. Neu remoguda. Peix amb vocació de cinema americà. La gota que vessa del got / 7. Estrena de qualsevol manera les fàbriques de pòl·len. És l'ocell més petit,

però té una cusa... / 8. Sa presència al convent és prioritària. Posats de cap per avall / 9. Al tancar aquesta edició. Banal, com una partida al joc de les preguntes. Tants com calen per buidar el càntir / 10. Citareu erròniament un producte de laboratori. Aquest també és al convent, és de la tropa / 11. Defecte de la cítara. Una cremada que sembla un mastegot. Matí al digital / 12. Aversió per la Botella?: no, inflamació d'anús. Deu ser la que netejava, aquesta xicota.

SUDOKUS

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

			1	2				5
4			3	5	8			2
			7				9	1
6	7		4	1	9			
							7	
	5		2	7				9
	9		6	1			5	
			9		5	3	8	6

Dificultat: fàcil

				9	4			
2			5					
4	5			1			7	6
7							9	2
				6	8	7		
5	2	6		7				3
8	3		4				6	7
	6		9				5	4
		5	6	8	7			

QUADRE NUMÈRIC

	-	2	-	7	-3
-				+	
	+		+		8
+				+	
	+	9	+	5	22
11		-8		16	

SOPA DE LLETRES

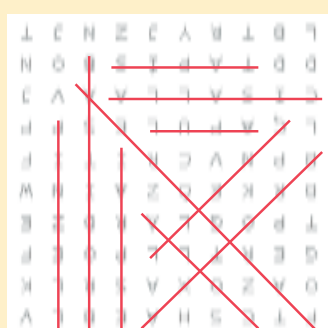
F	T	C	S	H	A	E	B	L	V
O	A	Z	O	X	A	S	R	L	K
G	E	R	T	L	L	P	O	E	F
T	P	O	G	L	A	R	D	Z	E
B	R	K	E	O	Z	A	I	N	W
R	P	N	V	C	R	T	T	T	F
L	Ç	A	P	U	L	E	S	P	P
C	I	S	A	L	L	A	A	V	J
D	D	T	A	P	Í	S	B	O	N
L	B	T	R	Y	J	Z	N	J	T

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Aerògraf
- Bastidor
- Brotxa
- Cisalla
- Cola
- Esprai
- Llenç
- Lupa
- Pinzell
- Tapís

SOLUCIONS

		16	-8	11	
22	5	+	9	+	8
	+		-		+
8	4	+	1	+	3
	+		-		-
-3	7	-	2	-	6

1	2	7	9	4	5	3	8	6
8	9	4	6	1	3	2	5	7
3	5	6	2	8	7	1	4	9
2	8	3	5	7	9	6	1	4
9	4	1	8	2	6	5	7	3
6	7	5	4	3	1	9	2	8
5	3	2	7	6	4	8	9	1
4	1	9	3	5	8	7	6	2
7	6	8	1	9	2	4	3	5

9	4	5	6	8	7	2	3	1
1	6	7	9	2	3	8	5	4
8	3	2	4	5	1	9	6	7
5	2	6	1	7	9	4	8	3
3	9	4	2	6	8	7	1	5
7	8	1	3	4	5	6	9	2
4	5	9	8	1	2	3	7	6
2	7	8	5	3	6	1	4	9
6	1	3	7	9	4	5	2	8

1	C	O	P	D	E	P	O	R	T	A	
2	O	X	I	G	E	N	A	R	E	A	
3	S	C	O	M	U	N	I	T	A	R	
4	T	R	A	J	O	T	O	R	C	A	T
5	U	I	A	D	H	E	R	I	T		
6	R	E	C	R	E	A	R	V	I	U	S
7	A	R	E	I	L	E	S	I	U	S	
8	A	M	E	T	I	S	T	A			
9	T	N	E	N	O	B	A	L	F	I	L
10	A	V	N	C	S	R	O				
11	B	A	N	T	O	R	T	O	S		
12	A	L	A	D	A						
13	C	A	R	I	T	A	T				

Dificultat: difícil

Dificultat: fàcil